

Riktlinje för röstmottagare

Sammanfattning

Väljarna ska ha ett högt förtroende för valets genomförande och resultat. Röstmottagarna har en viktig del i att väljarna ska känna sig trygga i vallokalen och med valets genomförande. Valmyndigheten har rekommenderat att valnämnden tar fram en riktlinje för hur kravet på objektivitet ska beaktas vid rekrytering av röstmottagare. Riktlinjen är även en grund för övriga lämplighetskrav vid rekrytering och placering av röstmottagare.

Med anledning av ovanstående har denna riktlinje tagits fram som beskriver hur kommunledningens kansli bör arbeta med röstmottagarna inför och under valet.

Syfte

Denna riktlinje syftar till att bidra till god kvalitet och rättssäkerhet i arbetet med röstmottagning vid de allmänna valen.

Avgränsningar

Riktlinjen avgränsas till bemanning av röstmottagare, ordförande och vice ordförande vid allmänna val till riksdag, kommun, region och Europaparlamentet.

Arbetet som röstmottagare

Arbetet som röstmottagare som tjänstgör i förtidsröstningslokal och vallokal har liknande arbetsuppgifter. Vissa skillnad förekommer också. Nedan listas de mest centrala arbetsuppgifterna.

I arbetet under förtidsröstningen ingår bland annat att:

- Hjälpa till att möblera lokalen innan förtidsröstningen påbörjas tillsammans med de som ingår i teamet.
- Se till att det är god ordning både i och utanför röstningslokalen.
- Hålla ordning i valsedelställen.

-
- Ta emot röster och registrera röster i väljarförteckningen, samt lägga röster i uppsamlingslådan.
 - Hjälpa de väljare som ber om det.
 - Granska och räkna fönsterkuvert efter att röstningslokalen stängt.
 - Hjälpa till att återställa lokalen vid dagens slut.

I arbetet under valdagen ingår bland annat att:

- Se till att det är god ordning i och utanför vallokalen.
- Hålla ordning i valsedelställen.
- Ta emot röster och pricka av i röstlängden samt lägga röster i valurnan.
- Hjälpa de som ber om det.
- Granska och räkna röster efter att vallokalen stängt.
- Hjälpa till att återställa lokalen vid valdagens slut.

Rekryteringar och grundläggande krav

Att arbeta som röstmottagare i ett val är ett ansvarsfullt myndighetsuppdrag och ett bidrag till grunden i den svenska demokratin. Det är den kommunala valnämnden som ansvarar för genomförandet av valet i kommunen och som bestämmer vilka som kan få uppdraget som röstmottagare. Utöver detta så finns vissa grundläggande krav för att kunna arbeta som röstmottagare i Strömsunds kommun.

För att få uppdrag som röstmottagare i Strömsunds kommun ska personen:

- fyllt 18 år senast vid tjänstgöringsdagen,
- behärska det svenska språket i tal och skrift,
- ha grundläggande IT-kunskaper som möjliggör att kunna ta del av information via digitala kanaler. Kommunikation med valkansliet kan även ske digitalt,
- inte ha en tydlig anknytning till ett politiskt parti eller kandidera,
- vara stresstålig, ha ett gott bemötande samt god samarbetsförmåga,
- tagit del av obligatorisk utbildning för röstmottagare,
- ha tillgång till BankID.

Kunskaper i minoritetsspråk eller stora invandrarspråk, samt tidigare erfarenhet av att arbeta vid val är meriterande.

Placering

Röstmottagare placeras i största möjliga utsträckning i närheten av folkbokföringsadress eller baserat på lämnat önskemål vid lämnad intresseanmälan. Men utifrån behov kommer placering av röstmottagare ske i samtliga valdistrikt inom kommunen vid rekrytering. Enligt direktiv från valmyndigheten får högst två röstmottagare från samma familj tjänstgöra i samma distrikt vilket tas i beaktning vid placering.

Vid varje vallokal placeras utöver röstmottagare en ordförande och en vice ordförande som inklusive uppdraget med att ta emot röster, vägleda och stötta väljare även har ett övergripande ansvar över de andra som är placerade i samma vallokal. Ordförande är tillika lokalansvarig där denne är placerad under valdagen.

Saklighet och opartiskhet

Uppdraget som röstmottagare präglas av opartiskhet och objektivitet. Personer som har en tydlig partipolitisk koppling eller personer som kandiderar på lista till det aktuella valet ska inte arbeta som röstmottagare. Röstmottagare ska ha klädsel utan politiska budskap eller politiska symboler.

Utbildning

Samtliga röstmottagare ska genomföra en obligatorisk utbildning för att få arbeta som röstmottagare så att de är väl rustade för sitt uppdrag. Detta i enlighet med Vallagen (2005:837) 3 kapitlet 5§: "Som röstmottagare får endast den förordnas som har fått sådan utbildning som behövs för uppdraget.

Utbildningar för de olika rollerna som röstmottagare baseras på valmyndighets utbildningsmaterial och innehåller delar som:

- Hur röstmottagningen går till
- Ansvaret som röstmottagare
- Hur det ska se ut i vallokalen

- Röstmottagarens uppgifter vid valet

Utbildning för röstmottagare anordnas vid flera tillfällen inför förtidsröstning och valdag för att möjliggöra att samtliga röstmottagare kan ta del av den obligatoriska informationen. Utbildningen tillhandahålls kostnadsfritt av Strömsunds kommun.

Relaterade dokument

- Valmyndighetens ställningstagande om röstmottagares utbildning
- Valmyndighetens ställningstagande om krav på saklighet och opartiskhet hos röstmottagare och rösträknare med flera.